

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΨΗΦΙΣ»
1^η ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Ψηφιακότητα: Προκλήσεις και Δημιουργικότητα
Παρασκευή 23 Σεπτεμβρίου 2022

Κεντρική Νησίδα Α.Π.Θ. & Αμφιθέατρο Κεντρικής Βιβλιοθήκης Α.Π.Θ.

Υβριδική εκδήλωση
(δια ζώσης και διαδικτυακή συμμετοχή)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ

9:00πμ-9:30πμ – Εγγραφές

Έναρξη εκδήλωσης

9:30πμ-9:45πμ - Χαιρετισμοί

ΜΕΡΟΣ Ι – ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

Συντονιστές: Γιώργος Αντωνίου, Πασχαλιά Μυτσκίδου, Τατιανή Ραπατζίκου

9:45-10:15 – Κεντρική Ομιλία (διαδικτυακά)

«Ο παγκόσμιος ιστός είναι νεκρός: Ζήτω ο παγκόσμιος ιστός»

Γιώργος Ζαρκαδάκης

10:15πμ-10:45πμ 1^η παρουσίαση (διαδικτυακά)

«Σαρώνοντας τα κείμενα – Από το υλικό στο άυλο (και πάλι πίσω)»

Μαρία Οικονόμου

10:45πμ-11:00πμ Διάλειμμα

11:00πμ-11:30πμ 2^η παρουσίαση (διαδικτυακά)

«Ο νέος ρόλος και οι ανάγκες των γονέων κατά τη διάρκεια της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην πρώτη φάση της πανδημίας»

Θωμαΐς Ρουσουλιώτη, Ντίνα Τσαγγαρή, Χριστίνα Νικόλ Γιαννίκα

11:30πμ-12:00μμ 3^η παρουσίαση (διαζώσης)

«Κοινωνική μάθηση και ψηφιακότητα: Το παράδειγμα του ερευνητικού προγράμματος ALAC (Active Learners – Active Citizens) στο ελληνικό σχολείο»

Δέσποινα Φελέκη

ΜΕΡΟΣ ΙΙ – ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Συντονιστές: Βασίλης Δεληογλάνης, Ευγενία Κλείδωνα, Ελένη Χοντολίδου

12:00-1:30μμ 1^ο εργαστήριο (δια ζώσης και διαδικτυακή συμμετοχή)

«Ελληνικό Σώμα ΚΕΙΜένων ΜΑΘητών»

Νίκος Αμβράζης, Χρυσάνθη Δεβελάσκα, Έλενα Δρακωνάκη, Αλέξανδρος Τάντος

1:30μμ-2:00μμ Διάλειμμα

2:00μμ-3:30μμ 2^ο εργαστήριο (μόνο διά ζώσης συμμετοχή)

«Υποτιτλισμός και Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης/ Social Media Subtitling»

Κατερίνα Γουλέτη

Ολοκλήρωση εκδήλωσης

Ο παγκόσμιος ιστός είναι νεκρός: Ζήτω ο παγκόσμιος ιστός

Γιώργος Ζαρκαδάκης

Ο κοινωνικός αποκλεισμός, η εκμετάλλευση των δεδομένων, η επιτήρηση και η οικονομική ανισότητα στο διαδίκτυο καταπνίγουν την καινοτομία και επιδεινώνουν τις ασυμμετρίες μεταξύ πολιτών, κυβερνήσεων και τεχνολογικών ολιγοπωλίων. Χρειαζόμαστε έναν νέο, αποκεντρωμένο ιστό όπου οι πολίτες θα έχουν τη δυνατότητα να κατέχουν τα δεδομένα τους, να συμμετέχουν και να επηρεάζουν τις αποφάσεις χάραξης πολιτικής μέσω καινοτόμων εφαρμογών της συμμετοχικής και διαβουλευτικής δημοκρατίας. Επαναπροσδιορίζοντας τον "ιστό 3.0" αξιοποιώντας τον κώδικα ανοιχτής πρόσβασης, είναι δυνατόν να σχεδιαστούν νέα ψηφιακά μοντέλα όπου όλοι οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες μπορούν να μοιραστούν δίκαια τα οφέλη της τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης.

Σαρώνοντας τα κείμενα – Από το υλικό στο άυλο (και πάλι πίσω)

Μαρία Οικονόμου

Μετά την ψηφιακή σάρωση, ιδίως κατά την ηλεκτρονική ανάγνωση κειμένων, εντοπίζονται συχνά «σφάλματα» – το πιο σύνθηρες εκ των οποίων είναι τα αποτυπώματα χεριών επάνω στα ψηφιακά αντίγραφα, τα οποία ανήκουν στο προσωπικό των εργαζομένων, σε όλους εκείνους που έχουν αναλάβει να μετατρέψουν την αναλογική μορφή σε ψηφιακή και, κατά κανόνα, παραμένουν αθέατοι. Η παρουσία των χεριών αυτών, που «πάγωσαν» κατά τη διαδικασία ψηφιοποίησης και είθισται στο μεταξύ να αποκαλούνται *Google Hands*, δεν είναι απλώς ένα απρόβλεπτο στοιχείο, ένα είδος «ενόχλησης» που υπεισέρχεται στο σύστημα και το διαταράσσει. Την ίδια στιγμή, παραδόξως, τα χέρια αυτά επιτρέπουν να φανεί ένα σύνθετο δίκτυο από μέσα, θεσμούς και διεργασίες, που αλλιώς δεν θα γινόταν αντιληπτό. Εστιάζοντας σε τέτοιου είδους «σφάλματα», πέραν των *Google Hands*, τα οποία συμβαίνουν όταν ο σαρωτής ρομπότ μετατρέπει τη χάρτινη μορφή σε άυλο και αόρατο μνημείο (ξεφυλλίσματα σελίδων, σφραγίδες αρχείων και βιβλιοθηκών, σημειώσεις στο περιθώριο ...), η ανακοίνωση εξετάζει το ζήτημα του άυλου και της υλικότητας, καθώς και «λόγους» και κοινωνικές πρακτικές που αναδύονται – προπάντων μέσω τέτοιων «λαθών» – κατά την ψηφιοποίηση.

Ο νέος ρόλος και οι ανάγκες των γονέων κατά τη διάρκεια της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην πρώτη φάση της πανδημίας

Θωμαΐς Ρουσουλιώτη, Ντίνα Τσαγγαρή, Χριστίνα Νικόλ Γιαννίκα

Η ανακοίνωση αυτή εστιάζει στη συνεχιζόμενη συζήτηση για τη συμμετοχή των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών, με έμφαση στους νέους και άγνωστους ρόλους των γονέων κατά την πρώτη φάση της πανδημίας COVID-19. Η παρούσα μελέτη περίπτωσης επικεντρώνεται στους γονείς των μαθητών που ανήκουν σε μη ευάλωτες και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και στους δασκάλους της πρώτης τάξης ενός δημόσιου δημοτικού σχολείου στη βόρεια Ελλάδα. Τα ερευνητικά ερωτήματα αφορούν την εμπειρία των γονέων ως εκπαιδευτικών, την ανάγκη για τεχνολογικά εργαλεία και τον απαιτούμενο ψηφιακό γραμματισμό, καθώς και τον αντίκτυπο της εκπαίδευσης στο σπίτι στην ευημερία της οικογένειας. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν με τη χρήση ημιδομημένων ατομικών συνεντεύξεων. Η ανάλυση των δεδομένων κατέδειξε ότι οι γονείς ανέλαβαν το ρόλο του δασκάλου αντιμετωπίζοντας δυσκολίες με την εκπαίδευση των παιδιών της πρώτης τάξης του δημοτικού σχολείου, ενώ μητέρες από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες δήλωσαν ότι δεν μπορούσαν να στηρίξουν τα παιδιά τους κυρίως στα γλωσσικά μαθήματα. Όσον αφορά τη χρήση των νέων τεχνολογιών, η πανδημία βρήκε τους γονείς και των δύο ομάδων απροετοίμαστους και μη εξοικειωμένους με τη διαδικασία της εξ αποστάσεως

εκπαίδευσης. Το άγχος και η ανησυχία ήταν τα κυρίαρχα συναισθήματα κατά την αρχή της εκπαίδευσης στο σπίτι. Η εξάντληση κυρίευσε γονείς και μαθητές προς το τέλος της πρώτης περιόδου του lockdown (Μάρτιος- Ιούνιος 2020). Η έρευνα ολοκληρώνεται με ρητή αναφορά στην ανάγκη όχι μόνο γονικής συμμετοχής στην εκπαιδευτική διαδικασία αλλά και εκπαίδευσης των ίδιων των γονέων προκειμένου να είναι σε θέση να συνεισφέρουν ουσιαστικά στην εκπαίδευση των παιδιών τους σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Το δημοσιευμένο άρθρο είναι προσβάσιμο μέσω του ακόλουθου συνδέσμου: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10780-022-09464-6>

Κοινωνική μάθηση και ψηφιακότητα: Το παράδειγμα του ερευνητικού προγράμματος ALAC (Active Learners – Active Citizens) στο ελληνικό σχολείο
Δέσποινα Φελέκη

Σκοπός της εισήγησης αποτελεί η διάχυση των αποτελεσμάτων της εγκεκριμένης έρευνας από το Υπουργείο Παιδείας και το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής που εκπονείται στη Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου με τίτλο «Δραστήριοι μαθητές – ενεργοί πολίτες: Λογοτεχνία και δικτύωση» μετά από ένα χρόνο εφαρμογής σε σχολεία της δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

Η εισηγήτρια Δρ. Δέσποινα Φελέκη θα μοιραστεί τόσο τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα που έχουν ήδη παραχθεί όσο και τα πρώτα συμπεράσματα που έχουν αντληθεί ύστερα από την εφαρμογή εκπαιδευτικών πρακτικών που προτείνει η ερευνητική πρόταση. Θα τεθούν προβληματισμοί και ερωτήματα σχετικά με τη δυνατότητα της κοινωνικής αφύπνισης των μαθητών από το Δημοτικό και στη συνέχεια στο Γυμνάσιο και το Λυκείο μέσω της προσπάθειας σύζευξης των ψηφιακών τεχνολογιών και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης με την Αγγλόφωνη λογοτεχνική και πολιτισμική παραγωγή. Κύριο στόχο της εισήγησης αποτελεί η ανταλλαγή απόψεων και η δημιουργία διαύλου επικοινωνίας με επιστήμονες, ερευνητές και φοιτητές από όλα τα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους οι μαθητές μπορούν να παραμείνουν δραστήρια μέλη των μαθητικών κοινοτήτων τους, αξιοποιώντας ευκαιρίες συμμετοχικής μάθησης, νέες μεθόδους, ψηφιακά εργαλεία και δείγματα της σύγχρονης Αγγλόφωνης και παγκόσμιας πολιτισμικής παραγωγής ώστε να αναπτύξουν τη φωνή και την κριτική τους σκέψη.

Ελληνικό Σώμα ΚΕΙΜένων ΜΑΘητών

Νίκος Αμβράζης, Χρυσάνθη Δεβελάσκα, Έλενα Δρακωνάκη, Αλέξανδρος Τάντος

Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα εξοικειωθούν με τη μεθοδολογία και χρήση Σώματων Κειμένων Μαθητών και πιο συγκεκριμένα με το Ελληνικό Σώμα ΚΕΙΜένων ΜΑΘητών (ΕΣΚΕΙΜΑΘ), που έχει καταρτιστεί στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου Λανθάνουσες Όψεις στην Κατάκτηση της Γ2 και χρηματοδοτείται από τον ΕΛΙΔΕΚ (<http://lal2a.lit.auth.gr>). Πιο συγκεκριμένα, θα παρουσιαστούν τα βασικά χαρακτηριστικά, ο σχεδιασμός του ΕΣΚΕΙΜΑΘII και οι δυνατότητες αξιοποίησής του από ερευνητές και εκπαιδευτικούς της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας. Οι συμμετέχοντες θα έχουν τη δυνατότητα:

- να ενημερωθούν για καίρια ζητήματα θεωρητικής και πρακτικής σκοπιάς που αφορούν την κατάρτιση ενός πλαισίου επισημείωσης και την ίδια τη φύση της επισημείωσης,
- να δοκιμάσουν τη διαδικασία αναζήτησης-ανάκτησης δεδομένων στο περιβάλλον της πλατφόρμας του ΕΣΚΕΙΜΑΘII συνεκτιμώντας το εύρος των μεταδεδομένων (λ.χ. επίπεδο ελληνομάθειας, πρώτη γλώσσα),
- να δοκιμάσουν μέσω σεναρίων, στη βάση των δικών τους ενδιαφερόντων, μια εικονική ανάπτυξη πλαισίου επισημείωσης και να εντοπίσουν κρίσιμα ζητήματα της διαδικασίας. Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου οι συμμετέχοντες θα χρησιμοποιήσουν το περιβάλλον

επισημείωσης Tagtog και θα εξοικειωθούν με τα βασικά χαρακτηριστικά του (δημιουργία project, κατηγορίες λαθών), ενώ θα κατανοήσουν το περιβάλλον των εργαλείων και τον έλεγχο της συμφωνίας επισημειωτών.

Υποτιτλισμός και Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης/ Social Media Subtitling **Κατερίνα Γουλέτη**

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επιλέγονται, ολοένα και περισσότερο παγκοσμίως, ως βασική πηγή πρόσληψης περιεχομένου, κατά κόρον οπτικοακουστικού, προκειμένου οι χρήστ(ρι)ες να καλύψουν τις ανάγκες τους για ενημέρωση, ψυχαγωγία αλλά και εκπαίδευση. Στα πιο εύληπτα οφέλη της παροχής ενδογλωσσικών και διαγλωσσικών υποτίτλων εντάσσεται η διασφάλιση της προσβασιμότητας (λόγοι αισθητηριακής πρόσβασης) και η άρση του εμποδίου της κατανόησης ξενόγλωσσου περιεχομένου. Ωστόσο, η ενσωμάτωση υποτιτλισμένου κειμένου σε βίντεο που συχνά παίζονται (βάσει των αρχικών ρυθμίσεων των μέσων) χωρίς ήχο, οδηγεί και σε περαιτέρω εμπλοκή των χρηστ(ρι)ών. Αυτή η βελτιστοποίηση της εμπειρίας ως προς την πρόσληψη του εκάστοτε αναρτημένου υλικού, βοηθά σημαντικά και στην ενεργό έκφραση του ενδιαφέροντός τους (μέσω like ή comment), γεγονός που με τη σειρά του επηρεάζει σημαντικά τη σειρά κατάταξης στη διαδικασία του SEO (Search Engine Optimization). Στο παρόν σεμινάριο οι συμμετέχουσες-οντες θα έχουν τη δυνατότητα να εξοικειωθούν, αρχικά σε θεωρητικό και στη συνέχεια σε πρακτικό επίπεδο, με τα οφέλη αυτής της πρακτικής καθώς και με διάφορες τεχνικές προσθήκης υποτίτλων σε πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, Viki).

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ο **Νίκος Αμβράζης** είναι μέλος ΕΔΙΠ του Τομέα Γλωσσολογίας του ΑΠΘ και ασχολείται με το πεδίο της εκμάθησης και κατάκτησης της Δεύτερης Γλώσσας. Επί σειρά ετών ασχολήθηκε με τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας στο Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας, ενώ συμμετείχε σε ερευνητικά προγράμματα (Φρυκτωρίες, Leonardo Da Vinci, Campus Europe) για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη εργαλείων για την υποστήριξη των μεθόδων διδασκαλίας. Το ψηφιακό περιβάλλον που δημιουργήθηκε για την ενσωμάτωση πολυμεσικών εργαλείων στην εξ αποστάσεως διδασκαλία (πρόγραμμα Campus Europe) απέσπασε το βραβείο του ΙΚΥ το 2015. Μέσα από τη συμμετοχή του στην ερευνητική ομάδα του έργου «Λανθάνουσες Όψεις στην Κατάκτηση της Γ2» που χρηματοδοτείται από τον ΕΛΙΔΕΚ (<http://lal2a.lit.auth.gr/>), εστιάζει στην πειραματική αποτύπωση των ερευνητικών αποτελεσμάτων που προκύπτουν από την επεξεργασία δεδομένων στο ΕΣΚΕΙΜΑΘΙΙ. Τριγωνοποιώντας με αυτόν τον τρόπο τα δεδομένα στοχεύει στην αναβάθμιση των ερευνητικών ερωτημάτων και στη γεφύρωση των δύο χώρων (της κατάκτησης της Γ2 & της Έρευνας σε Σώματα Κειμένων Μαθητών).

Η **Χριστίνα Νικόλ Γιαννίκα** είναι διδάκτορας στον τομέα της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας. Είναι σύμβουλος και ιδρύτρια της CG Education & Research Consultancy και συνιδιοκτήτρια των Κέντρων Ξένων Γλωσσών Γιαννίκας. Εργάζεται επίσης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση στην Κύπρο όπου παραδίδει μαθήματα Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας και είναι επιμορφώτρια καθηγητών για προϋπηρεσιακά και ενδοϋπηρεσιακά προγράμματα εκπαίδευσης. Ειδικεύεται στους τομείς της πρώιμης εκμάθησης γλωσσών, την ψηφιακή παιδαγωγική, της αξιολόγησης και της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών. Τα τελευταία έξι χρόνια, η Δρ Γιαννίκα υπηρετεί ως Πρόεδρος του EuroCALL Teacher Education SIG και πρόσφατα εκλέχτηκε National Contact του EuroCALL για την Ελλάδα. Πρόσφατα εκδόθηκε και το νέο της βιβλίο με τον τίτλο Transferring Language Learning and Teaching From Face-to-Face to Online Settings:

<https://www.igi-global.com/book/transferring-language-learning-teaching-face/272678>

Ιστοσελίδα: <http://christinagian.wixsite.com/christinagiannikas>

Η **Κατερίνα Γουλέτη** είναι διδάκτορας και απόφοιτος του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΑΠΘ. Συνέχισε τις σπουδές της σε μεταπτυχιακό επίπεδο ως υπότροφος της ΕΕ στο τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Η διδακτορική της διατριβή εκπονήθηκε στο ΑΠΘ με θέμα τον υποτιτλισμό και τη μεταφορά πολιτισμικών στοιχείων. Από το 2006 διδάσκει στο τμήμα Αγγλικής του ΑΠΘ και στο ΔΠΜΣ της Μετάφρασης και Διερμηνείας, προσφέροντας μαθήματα πολιτισμικών σπουδών, οπτικοακουστικής μετάφρασης, μετάφρασης ειδικών κειμένων. Ως επαγγελματίας μεταφράστρια και υποτιτλίστρια έχει συνεργαστεί με εκδοτικούς οίκους και φεστιβάλ (Μεταίχιμο, Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης, In-edit Festival, Δημήτρια, Μουσείο Μπενάκη κτλ.) καθώς και με πολλά δημόσια και ιδιωτικά τηλεοπτικά κανάλια. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα και οι δημοσιεύσεις της επικεντρώνονται στο πεδίο της Οπτικοακουστικής Μετάφρασης (*Target, TransLogos, Ex-centric Narratives, JMLE* etc.) Μέλος του εργαστηρίου Ψηφίς, του Εργαστηρίου Μετάφρασης, Διερμηνείας και Επικοινωνίας καθώς και της ερευνητικής ομάδας για το έργο «Εφαρμογές Οπτικοακουστικών Μέσων στην Εκπαιδευτική Διαδικασία: Ανάλυση και Αξιοποίηση Δεδομένων Οφθαλμικής Ιχνηλάτησης».

Η **Χρυσάνθη Δεβελάσκα** είναι διδακτορική φοιτήτρια στον τομέα Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Αντικείμενο της έρευνάς της η

ανίχνευση της διεπίδρασης μεταξύ της πληροφοριακής και της ρητορικής δομής. Εργαλεία στην έρευνά της αποτελούν τα σώματα κειμένων και οι μέθοδοι μηχανικής μάθησης. Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών της με άριστες επιδόσεις στο Τμήμα Φιλολογίας το 2010, συνέχισε τις μεταπτυχιακές τις σπουδές μέχρι το 2015 στον τομέα της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας. Η διπλωματική της εργασία -λαμβάνοντας ως γνώμονα μια κατευθυνόμενη από τα δεδομένα (corpus-driven) προσέγγιση- αποτελεί την αφορμή για τη δημιουργία ενός λεξικού της ελληνικής γλώσσας στηριγμένου σε Σώματα Κειμένων. Επιπλέον, έχει πολυετή εμπειρία στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σε ανήλικους μαθητές, ενώ παράλληλα με τις διδακτορικές της σπουδές είναι μέλος της ερευνητικής ομάδας στο χρηματοδοτούμενο από τον ΕΛΙΔΕΚ έργο «Λανθάνουσες Όψεις στην Κατάκτηση της Γ2» (2020-σήμερα) και επιμορφώτρια εκπαιδευτικών στο πρόγραμμα της UNICEF *Teach4Integra-on* που αφορά την εκπαίδευση παιδιών προσφύγων (2022).

Η **Ελενα Δρακωνάκη**, ως υποψήφια διδάκτορας Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας Α.Π.Θ. στο πεδίο Ανάλυσης του Τυποποιημένου Λόγου στο Ελληνικό Σώμα Κειμένων Μαθητών II (ΕΣΚΕΙΜΑΘ II), συμμετέχει αυτήν την περίοδο στην ερευνητική ομάδα του έργου «Λανθάνουσες Όψεις στην Κατάκτηση της Γ2» (<http://lal2a.lit.auth.gr>) το οποίο χρηματοδοτείται από το Ε.Λ.Ι.Δ.Ε.Κ. (2019- σήμερα). Παράλληλα ανήκει στο διδακτικό προσωπικό του Σχολείου Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Α.Π.Θ. (2020-σήμερα) και συμμετέχει στο πρόγραμμα της Unicef με τίτλο *Teach4intergra-on* ως επιμορφώτρια εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που εμπλέκονται στην εκπαίδευση παιδιών προσφύγων (2019-σήμερα). Επίσης υπήρξε μέλος της συγγραφικής ομάδας στο έργο «Σχεδιασμός ηλεκτρονικών μαθημάτων ενίσχυσης ελληνομάθειας για ειδικούς ακαδημαϊκούς σκοπούς» στο πλαίσιο της Πράξης «Υποστήριξη Παρεμβάσεων Κοινωνικής Μέριμνας Φοιτητών Α.Π.Θ.» (2019-2020). Το 2012 απέκτησε το μεταπτυχιακό της δίπλωμα στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας στο Ε.Κ.Π.Α. και κατά τα προηγούμενα έτη δραστηριοποιήθηκε σε διάφορα προγράμματα διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας (Helios, Διάπολις, EVS κ.ά.) σε συνεργασία με το Α.Π.Θ. και άλλους φορείς.

Ο **Γιώργος Ζαρκαδάκης** είναι συγγραφέας μυθοπλασίας και μηχανικός Τεχνητής Νοημοσύνης. Η επαγγελματική του δραστηριότητα επικεντρώνεται στην ψηφιακή καινοτομία. Βλέπει τις τέχνες, τις ανθρωπιστικές επιστήμες, τις φυσικές επιστήμες και τη μηχανική όχι ως διακριτούς κλάδους αλλά ως ένα συνεχές καμβά που εμπλουτίζεται συνεχώς από την ανθρώπινη δημιουργικότητα και φαντασία. Πρόσφατες μελέτες του είναι: *In Our Own Image* (Rider Books 2015), *Cyber Republic: Reinventing Democracy in the age of Intelligent Machines* (MIT Press, 2020).

Η **Μαρία Οικονόμου** είναι, από τον Αύγουστο του 2019, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας στο Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΑΠΘ. Κατείχε ως τον Ιούλιο του 2019 τη θέση «Αυστριακής Γυναικείας Επιστημονικής Αριστείας» στο Ινστιτούτο Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Βιέννης, όπου εργάστηκε από το 2008. Δίδαξε επί σειρά ετών στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου (2001-2007) και διετέλεσε δις επισκέπτρια ερευνήτρια στο Πανεπιστήμιο του Πρίνστον (2011/2014). Μεθοδολογικά ανήκει σε εκείνο το πεδίο το οποίο, στο μεταξύ, είθισται να αποκαλείται «Medienkomparatistik» ή «Comparative Media Studies» κι εξετάζει αντικριστά τη λογοτεχνία με τα άλλα «μέσα» (τον κινηματογράφο, τη φωτογραφία ή τη ζωγραφική εν προκειμένω). Η διδασκαλία και η έρευνά της διαπερνώνται προγραμματικά από ένα κοινό στοιχείο: το σταυροδρόμι και τη μεθόριο – είτε πρόκειται για την ποιητική της μετανάστευσης και για

φαινόμενα μετάφρασης, είτε για την κινητικότητα του μύθου και τη διασταύρωση κειμένου και εικόνας.

Η **Θωμαΐς Ρουσουλιώτη** είναι διδάκτορας Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας. Εργάζεται ως ειδικό εργαστηριακό διδακτικό προσωπικό στο τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΑΠΘ με αντικείμενο «Γλωσσολογία». Κατά τα έτη 2010-2017 εργάστηκε στο τμήμα Στήριξης και Προβολής της Ελληνικής Γλώσσας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας όπου ασχολήθηκε με τον σχεδιασμό και την εκπόνηση ερευνητικών προγραμμάτων για τη διδακτική της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας. Έχει επίσης εργαστεί στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα αφορούν τη διδασκαλία και την αξιολόγηση γλωσσομάθειας σε πολύγλωσσα περιβάλλοντα, τον σχεδιασμό διδακτικού υλικού, την εκπαίδευση ενηλίκων και την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Είναι μέλος της διευθύνουσας ομάδας του SIG για τη συμπεριληπτική αξιολόγηση στην Εκπαίδευση (AEA Europe), του εργαστηρίου «Ψηφίς», της Ελληνικής Εταιρείας Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας, της EALTA, της ALTE και της ερευνητικής ομάδας EnA του OsloMet.

Ο **Αλέξανδρος Τάντος** είναι επίκουρος καθηγητής Κειμενογλωσσολογίας και Υπολογιστικής Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του ΑΠΘ. Μετά τις μεταπτυχιακές του σπουδές πάνω στην Επεξεργασία Φυσικής Γλώσσας (στο UMIST του Manchester), από το 2004 μέχρι και το 2008 συμμετείχε ως επιστημονικός συνεργάτης στο *SFB 471: Varia-on und Entwicklung im Lexikon* και ολοκλήρωσε τη διδακτορική του διατριβή στο πανεπιστήμιο της Κωνσταντίας στη Γερμανία. Επιστρέφοντας στην Ελλάδα, δίδαξε μαθήματα Υπολογιστικής Γλωσσολογίας στα πανεπιστήμια Κρήτης, Αιγαίου, Θράκης και στο ΑΠΘ, εκλέχθηκε το 2010 λέκτορας Κειμενογλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του ΑΠΘ. Από το 2010 είναι επικεφαλής σε σειρά ερευνητικών έργων κατά τη διάρκεια των οποίων καταρτίστηκαν δύο γλωσσικοί πόροι για τα Ελληνικά: το ΕΣΚΕΙΜΑΘ και το C58. Από τις αρχές του 2020 είναι επιστημονικός υπεύθυνος στο έργο «Λανθάνουσες Όψεις στην Κατάκτηση της Γ2» που χρηματοδοτείται από το Ε.Λ.Ι.Δ.Ε.Κ. (<http://lal2a.lit.auth.gr/>). Οι δημοσιεύσεις του τοποθετούνται στο πεδίο της υπολογιστικής σημασιολογίας-πραγματολογίας και της γλωσσολογίας σωματών κειμένων. Ιστοσελίδα: <https://www.lit.auth.gr/atantos/>

Η **Ντίνα Τσαγκάρη**, PhD, είναι Καθηγήτρια στο Τμήμα Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Εκπαιδευτικών, Μητροπολιτικό Πανεπιστήμιο του Όσλο, Νορβηγία. Έχει επίσης εργαστεί στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και στο Πολυτεχνείο του Χονγκ Κονγκ. Στα ερευνητικά της ενδιαφέροντα συμπεριλαμβάνονται οι γλωσσικές εξετάσεις και αξιολόγηση, ο σχεδιασμός και η αξιολόγηση διδακτικών υλικών, η διαφοροποιημένη διδασκαλία, η πολυγλωσσία, η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και οι μαθησιακές δυσκολίες. Είναι συντάκτρια και συγγραφέας πολυάριθμων βιβλίων, περιοδικών, κεφαλαίων βιβλίων, εκθέσεων έργων κλπ. Συντονίζει ερευνητικές ομάδες, π.χ. CBLA SIG – EALTA, EnA OsloMet και συμμετέχει σε χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ και άλλα ερευνητικά προγράμματα (π.χ. SCALED, Kids4All, NORHED, KriT, DINGLE, TRIBES, ENRICH, TALE, DysTEFL, PALM κ.λπ.).

Η **Δέσποινα Φελέκη** είναι Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια στο Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας (Α.Π.Θ.) και διορισμένη Καθηγήτρια Αγγλικών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Αντικείμενο της μεταδιδακτορικής έρευνας είναι η επίδραση των νέων τεχνολογιών και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην κοινωνική ευαισθητοποίηση των νέων μαθητών της Ελληνικής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Απέκτησε το Μεταπτυχιακό της

Δίπλωμα στις «Σπουδές στην Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία και Πολιτισμό» (Α.Π.Θ.) και το Διδακτορικό της Δίπλωμα στη «Σύγχρονη Αμερικανική Λογοτεχνία και Πολιτισμό» (Α.Π.Θ.). Διδάσκει προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα, εστιάζοντας στη σύγκλιση μεταξύ κειμενικότητας και ψηφιοποίησης όπως και στον αντίκτυπο που έχει αυτή στην κοινωνία. Άλλα ερευνητικά ενδιαφέροντα είναι η Αγγλόφωνη λογοτεχνία, οι Σπουδές στην Ποπ Κουλτούρα και στα Βιντεοπαιχνίδια. Η μονογραφία της, με τίτλο *Stephen King in the New Millennium: Gothic Mediations on New Writing Materialities*, κυκλοφόρησε από τον εκδοτικό οίκο Cambridge Scholars Publishing το 2018.